

Elkezdődött a baszk újságírók pere

■ SZERZŐ: K. E.

Hat év után is több ezret mozgat meg a baszk napilap ügye

Hat év után decemberben elkezdődött az egyetlen baszk nyelvű napilap 2003-ban történő bezáratásakor letartóztatottak és hónapokig bebörtönözöttek pere. Bár a napilap vezetőinek a baszk terrorista szervezettel való kapcsolatait megerősítő bizonyítékok híján az államügyész az ügy lezárásáról rendelkezett, öt személyt állítanak bíróság elé Madridban. A baszk társadalom látványos tüntetésekkel érzékeltette (legutóbb december 19-én Bilbaóban): nem ad hitelt a

vádaknak, és a napilap bezárását a baszk társadalom elleni támadásként értékeli.

A világ egyetlen baszk nyelvű napilapját, az *Euskaldunon Egunkariát* 1990 decemberében alapították, mintegy 1500 részvényes hozzájárulásával, gyakorlatilag a baszk lakosság összefogásával. A lap a függetlenségért, pluralizmusért, a baszk nemzeti törekvésekért, elsősorban a baszk nyelv fejlesztéséért, használatának népszerűsítéséért szállt sikra. 2003 februárjában a spanyol hatóságok bezáratták a napilapot, tíz munkatársát letartóztatták, többüket megkínózták. A baszk terrorista szervezettel, az ETÁ-val feltételezett kapcsolataikat azóta sem sikerült minden kétséget kizáróan bizonyítani, ám a lap munkatársai közül néhányan több (8–18) hónapot börtönben töltöttek.

2003 októberében a spanyol rendőrség a Martin Ugalde kulturális szervezethez és az Egunkaria vállalkozócsoporthoz tartozó nyolc személyt tartóztatott le, néhány nappal később a büntetőtörvényszéken letartóztatták az Egunkaria ügyvédjét is.

Madridban december 15-én kezdődött az a per, amelyben a napilap öt vezetőjét vádolják. Bár bizonyítékok híján az államügyész kérte az ügy végleges lezárását, a terrorista ügyek kezelésére létrehozott Spanyol Országos Bűnügyi Bíróság annak folytatásáról döntött. A feljelentők – a Terrorizmus Áldozatai Egyesület és a Dignidad y Justicia (Méltóság és Igazság) nevű szervezet – 12–14 év közötti börtönbüntetést kérnek. A pénzügyi bűnvádi eljárás időpontja nem ismeretes. Ebben nyolc személyt okirathamisítással és adócsalással vádolnak (közülük három a másik perben is vádlott), esetükben összesen 184 év börtönbüntetést és 235 millió eurós pénzbírságot helyeztek kilátásba.

A napilap bezárása óta a baszk lakosság hatalmas tüntetéseken kérte az ügy lezárását, az újságírók felmentését, de hasonló kéréseket fogalmaztak meg például a katalánok is 2003-ban, a madridi spanyol parlament két házának 61 tagja, továbbá az Európai Parlament 22 tagja 2005-ben.